

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ: ФІНАНСОВА І КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПІДТРИМКА

КЕРІВНИЦТВО
ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Харків
2023

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ**

ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА

**ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ:
ФІНАНСОВА І КОНСУЛЬТАЦІЙНА
ПІДТРИМКА
КЕРІВНИЦТВО ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Харків
2023**

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного
розвитку Національної академії правових наук України
(протокол № 5 від 22.06.2023 р.)*

Керівництво підготовлено Науково-дослідним інститутом правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України в межах проекту співпраці між НДІ ПЗІР НАПрН України та Державною інноваційною фінансово-кредитною установою відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння та співробітництво від 23.05.2023 р.

Рецензенти:

А. В. Карпенко, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та митної справи НУ «Запорізька політехніка», директор ГС «Запорізький кластер «ІАМ»»;

І. М. Крекотень, кандидатка економічних наук, доцентка, заступниця директора Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Автори:

С. В. Глібоко, С. О. Шкураков, Н. М. Внукова, К. В. Єфремова, П. М. Дуравкін, О. В. Корват.

Інноваційні проекти: фінансова і консультативна підтримка. Керівництво для суб'єктів інноваційної діяльності / за ред. С. В. Глібока та С. О. Шкуракова. – Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2023. – 24 с.

ISBN 978-617-7806-41-6

Керівництво є описом процесів фінансового стимулювання державою України інноваційних процесів та покликане підвищити обізнаність усіх зацікавлених осіб про способи та засоби прискорення інноваційного розвитку. Представлений документ розрахований на суб'єктів інноваційної діяльності, стейкхолдерів, представників центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з регулюванням процесів інноваційного розвитку, науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів та спеціалістів у сфері інноваційного права.

**SCIENTIFIC AND RESEARCH INSTITUTE
OF PROVIDING LEGAL FRAMEWORK FOR THE INNOVATIVE
DEVELOPMENT OF NATIONAL ACADEMY OF LEGAL SCIENCES
OF UKRAINE**

STATE FINANCE INSTITUTION FOR INNOVATIONS

**INNOVATIVE PROJECTS:
FINANCIAL AND ADVISORY SUPPORT
GUIDELINES FOR SUBJECTS
OF INNOVATIVE ACTIVITY**

**Kharkiv
2023**

*Recommended for publication
by the Academic Council of Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework
for the Innovative Development of National Academy of Legal Sciences of Ukraine
(protocol № 5 of 22.06.2023)*

The Guidelines have been prepared by the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Legal Sciences of Ukraine within the framework of the cooperation project between the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Legal Sciences of Ukraine and the State Finance Institution for Innovations in accordance with the Memorandum of Understanding and Cooperation dated from 23.05.2023.

Reviewers:

A. V. Karpenko, Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Economics and Customs of the National University «Zaporizhzhia Polytechnic», Director of the Zaporizhzhia Cluster «EAM»;

I. M. Krekoten, PhD of Economics, Associate Professor, Deputy Director of Research Institute of Financial and Economic Management of National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic».

Authors:

S. V. Hlibko, S. O. Shkurakov, N. M. Vnukova, K. V. Efremova, P. M. Duravkin, O. V. Korvat

Innovative projects: financial and advisory support. Guidelines for subjects of innovation activity / edited by S. V. Hlibko and S. O. Shkurakov. – Kharkiv : the Scientific and Research Institute of Legal Support of Providing Legal Framework for the Innovative Development of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, 2023. – 24 p.

ISBN 978-617-7806-41-6

The Guide describes the processes of financial stimulation by the state of Ukraine of innovative processes and is designed to increase the awareness of all interested parties about ways and means of accelerating innovative development. This document is intended for innovation entities, stakeholders, representatives of central and local executive authorities, as well as local self-government bodies, involved in regulating innovation development processes, researchers, teachers, doctoral students, graduate students, students and specialists in the field of innovation law.

© Scientific and Research Institute of Providing
Legal Framework for the Innovative
Development of National Academy of Legal
Sciences of Ukraine, 2023

ISBN 978-617-7806-41-6

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
1. ІННОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ	7
2. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	9
3. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ..	14
4. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	16
5. ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА.....	18
6. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	22
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	23

ВСТУП

У теперішній час багато країн впроваджують сучасні моделі фінансування інноваційних проєктів, зокрема, за державної підтримки. Використовуються різні інструменти підтримки та їх супроводження.

У сучасних ринкових умовах один із головних напрямів розвитку діяльності суб'єктів господарювання – це впровадження інновацій, що особливо актуально під час воєнного стану і для повоєнного відновлення України.

Наявність достатнього фінансового забезпечення є основою ефективної інноваційної діяльності, яка охоплює зміни і оновлення у високих технологіях, новому устаткуванні, новій організації праці й інноваційних чинниках мотивації до перетворень.

Представлене Керівництво є описом процесів державної підтримки інноваційної діяльності в Україні з урахуванням вимог Закону України «Про інноваційну діяльність».

Керівництво («guide») опрацьовано науковцями Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння та співробітництво від 23.05.2023 р. з Державною інноваційною фінансово-кредитною установою (ДІФКУ) для підвищення обізнаності всіх зацікавлених осіб у прискоренні інноваційного розвитку та реалізації інноваційних проєктів, зокрема за рахунок державного фінансування.

Представлений гайд – це керівництво, в якому описана послідовність дій для отримання державної підтримки при реалізації інноваційної діяльності. Його метою є також формування стійкої зацікавленості (попиту) суб'єктів інноваційної діяльності у державній фінансовій та консультаційній підтримці реалізації інноваційних проєктів, зокрема пріоритетного характеру від центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування.

Розроблений гайд особливо корисний стейкхолдерам, які недостатньо ознайомлені з широким переліком процедур і функцій державних органів, що опікуються інноваціями. У ньому в лаконічній і зрозумілій формі викладено процеси державної фінансової та консультаційної підтримки інноваційної діяльності в Україні.

1. ІННОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ

Інноваційна діяльність в Україні регулюється **Законом України «Про інноваційну діяльність»** від 4 липня 2002 року № 40-IV (далі – Закон № 40-IV), та спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок та зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

Цим Законом визначено такі терміни¹:

ІННОВАЦІЇ – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ – результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки.

Вимоги до інноваційного продукту²:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності, на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка продукту підвищує вітчизняний науково-технічний і технологічний рівень;

¹ ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² ч. 1 ст. 14 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоздатним і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

ІННОВАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ – нові конкурентоздатні товари чи послуги.

Вимоги до інноваційної продукції¹:

*а) є результатом виконання інноваційного проекту;
б) виробляється (буде вироблена) в Україні вперше, або якщо не вперше, та порівняно з іншою аналогічною продукцією, представленою на ринку, є конкурентоздатною і має суттєво вищі техніко-економічні показники.*

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ – комплекс заходів і процедур, необхідних для розроблення, створення та реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відображені у комплекті документів, складених відповідно до вимог законодавства.

ПРІОРИТЕТНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ – інноваційний проект, що реалізується в рамках пріоритетних напрямів інноваційної діяльності.

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) – підприємство (об'єднання підприємств), що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти і (або) продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 відсотків його загального обсягу продукції і (або) послуг.

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА – сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо).

¹ ч. 1 ст. 15 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

2. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Враховуючи важливість інноваційної діяльності для належного розвитку держави, відповідні органи державної влади, центральні та місцеві органи виконавчої влади, а також органи місцевого самоврядування наділяються певними повноваженнями, реалізація яких покликана забезпечити, у тому числі фінансову підтримку такої діяльності.

Верховна Рада України:

- в межах Державного бюджету України визначає обсяг асигнувань для фінансової підтримки інноваційної діяльності¹.

Кабінет Міністрів України:

- створює спеціалізовані державні інноваційні фінансово-кредитні установи для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів;
- готує та подає пропозиції щодо обсягів бюджетних коштів для фінансової підтримки виконання інноваційних проектів через ДІФКУ².

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності:

- здійснює державну реєстрацію інноваційних проектів і веде Державний реєстр інноваційних проектів;
- готує пропозиції щодо проектів інноваційних програм і визначення обсягу коштів державного бюджету для їх фінансування³.

¹ абзац четвертий ч. 1 ст. 7 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² абзаци шостий, сьомий ч. 1 ст. 8 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

³ Абзаци четвертий, шостий ч. 2 ст. 9 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

Інші центральні органи виконавчої влади:

– доручають ДІФКУ проведення конкурсного відбору пріоритетних інноваційних проєктів, і здійснення фінансової підтримки цих проєктів у межах коштів, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік¹.

Обласні і районні ради:

– визначають кошти обласних і районних бюджетів для фінансової підтримки регіональних інноваційних програм;
– делеguють повноваження обласним і районним державним адміністраціям фінансування регіональних інноваційних програм через ДІФКУ у межах виділених у цих бюджетах коштів².

Представницькі органи місцевого самоврядування – сільські, селищні, міські ради відповідно до їх компетенції:

– затверджують місцеві інноваційні програми;
– у межах коштів бюджету розвитку визначають кошти місцевих бюджетів для фінансової підтримки місцевих інноваційних програм;
– доручають своїм виконавчим органам фінансування місцевих інноваційних програм за рахунок коштів місцевого бюджету через ДІФКУ³.

Місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування у сфері інноваційної діяльності:

– розробляють проєкти регіональних інноваційних програм і подають їх для затвердження обласним і районним радам;
– доручають ДІФКУ проведення конкурсного відбору інноваційних проєктів регіональних інноваційних програм і здійс-

¹ Абзац четвертий ч. 3 ст. 9 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² Абзац третій ч. 2 ст. 7 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

³ Абзаци другий, третій, п'ятий ч. 3 ст. 7 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

снення їх фінансової підтримки у межах коштів, передбачених у обласних та районних бюджетах¹.

Виконавчі органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції:

- розробляють проекти місцевих інноваційних програм і подають їх для затвердження відповідним місцевим радам;
- доручають ДІФКУ проведення конкурсного відбору інноваційних проектів місцевих інноваційних програм і здійснення фінансової підтримки цих проектів у межах коштів, передбачених у відповідному місцевому бюджеті².

Центральні органи виконавчої влади, що забезпечують реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності представлено у таблиці:

Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України*	Міністерство економіки України (Мінекономіки)**	Міністерство освіти і науки України***	Міністерство цифрової трансформації України****
<i>є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує (реалізацію)</i>			
	<i>державну інноваційну політику в реальному секторі економіки</i>	<i>державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах</i>	<i>державної політики у сферах цифрових інновацій та технологій</i>

¹ Абзаци третій, сьомий ч. 1 ст. 10 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² Абзаци другий, п'ятий ч. 2 ст. 10 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України*	Міністерство економіки України (Мінекономіки)**	Міністерство освіти і науки України***	Міністерство цифрової трансформації України****
<i>основними завданнями є (забезпечення) формування та реалізація</i>			
державної політики у сфері інноваційної діяльності у стратегічних галузях промисловості	державної інноваційної політики в реальному секторі економіки	державної політики у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності та інноваційної діяльності в зазначених сферах	державної політики у сферах цифрових інновацій та технологій
<i>відповідно до покладених на нього завдань</i>			
здійснює заходи щодо <i>реалізації</i> інноваційної політики в стратегічних галузях промисловості	здійснює заходи щодо <i>реалізації</i> державної інноваційної політики в реальному секторі економіки	здійснює заходи щодо <i>проведення</i> єдиної науково- технічної та інноваційної політики у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності	

* Положення про Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2020 № 819. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2020-п#Text>.

** Положення про Міністерство економіки України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 р. № 124). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-п#Text>.

*** Положення про Міністерство освіти і науки України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-п#Text>.

**** Положення про Міністерство цифрової трансформації України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>.

Станом на теперішній час, функцію державної реєстрації інноваційних проєктів та ведення Державного реєстру інноваційних проєктів покладено на Міністерство освіти і науки України, згідно постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2003 № 1474 «Про затвердження Порядку державної реєстрації інноваційних проєктів і ведення Державного реєстру інноваційних проєктів».

3. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Рішення про кваліфікування продукції інноваційною та/або продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, за результатами експертизи¹.

Державну реєстрацію інноваційних проєктів здійснює, за поданням суб'єктів інноваційної діяльності, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності. Цей орган веде Державний реєстр інноваційних проєктів².

Державна реєстрація інноваційних проєктів проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності з урахуванням таких нормативно-правових актів:

- Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV;

- Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02.1995 № 51/95-ВР;

- Порядок державної реєстрації інноваційних проєктів і ведення Державного реєстру інноваційних проєктів : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.2003 № 1474;

- Форма Заяви про розгляд інноваційного проєкту, Форма Інноваційного проєкту, Порядок проведення державної експертизи інноваційних проєктів : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 30.07.2013 № 1052;

- Примірний структура бізнес-плану інноваційного проєкту : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2013 № 1764.

¹ ч. 2 ст. 14, ч. 4 ст. 15 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² ч. 2 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

Необхідною умовою занесення проекту до Державного реєстру інноваційних проектів є його кваліфікування¹.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, для кваліфікування інноваційних проектів організовує здійснення експертизи прийнятих до розгляду проектів².

Експертиза під час кваліфікування інноваційних проектів виконується відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» за рахунок коштів суб'єктів інноваційної діяльності, які заявляють проекти на державну реєстрацію³.

Проекти, що визнані за результатами експертизи інноваційними, заносяться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, до Державного реєстру інноваційних проектів⁴.

Інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності визнаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, пріоритетними інноваційними проектами⁵.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, видає суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту⁶.

Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту є чинним протягом семи років від дати його видачі⁷.

¹ ч. 3 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² ч. 5 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

³ ч. 5 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

⁴ ч. 6 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

⁵ ч. 6 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

⁶ ч. 8 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

⁷ ч. 9 ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

4. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державну підтримку одержують:

- суб'єкти господарювання всіх форм власності, що реалізують в Україні інноваційні проекти;
- підприємства всіх форм власності, які мають статус інноваційних¹.

Примітка! Державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації.

Державна фінансова підтримка за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим, коштів місцевих бюджетів та власних коштів Державної інноваційної фінансово-кредитної установи може бути надана шляхом:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів;

б) часткового (до 50 %) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

в) повної чи часткової компенсації відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

д) майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України «Про страхування»².

Для надання Державної фінансової підтримки за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Авто-

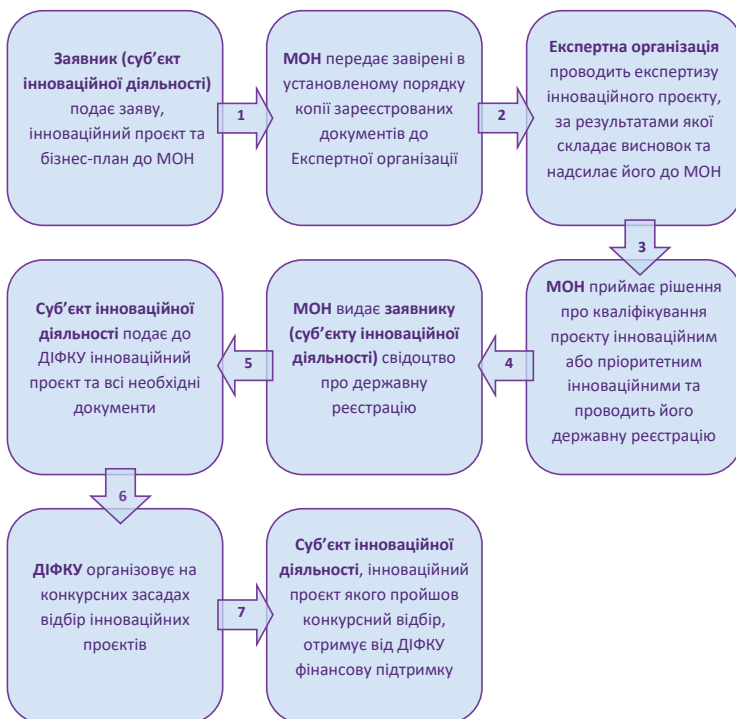
¹ Абзац другий преамбули, ч. 2 ст. 12 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

² ст. 17 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

номної Республіки Крим, коштів місцевих бюджетів, відповідні органи влади доручають державним інноваційним фінансово-кредитним установам проведення конкурсного відбору інноваційних проектів і здійснення фінансової підтримки цих проектів у межах коштів, передбачених вищевказаними бюджетами¹.

Державна фінансова підтримка за рахунок власних коштів Державної інноваційної фінансово-кредитної установи може бути надана на види інвестування, передбачені Статутом Установи, з урахуванням вимог Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» в рамках чинного законодавства.

Алгоритм дій для отримання фінансової підтримки від ДІФКУ

¹ Абзац четвертий ч. 3 ст. 9, абзац сьомий ч. 1 ст. 10 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

5. ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА

Постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2000 р. № 979 «Питання Державної інноваційної фінансово-кредитної установи» на виконання Закону України «Про інноваційну діяльність» створено Державну інноваційну фінансово-кредитну установу.

Загальні відомості про Установу:

- Орган управління майном – Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України;
- Офіційне найменування Установи:
 - українською мовою: повне – Державна інноваційна фінансово-кредитна установа, скорочене – ДІФКУ;
 - англійською мовою: повне – State Finance Institution for innovations, скорочене – SFII.
- Місцезнаходження Установи:
 - 01601, м. Київ-601, вул. Богдана Хмельницького, 65б.
- Контакти Установи:
 - Тел.: +38 (044) 344 54 87
 - E-Mail: office@difku.gov.ua
 - Офіційний сайт: <https://sfii.gov.ua>

Мета створення Установи:

здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності, а також залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для розвитку реального сектору економіки, підвищення вітчизняного потенціалу з експорту продукції, що виробляється на підприємствах галузей національної економіки, захисту та підтримки національного товаровиробника¹.

¹ п. 7 Статуту Державної інноваційної фінансово-кредитної установи : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2000 № 979 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2020 № 1157). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-п#Text>.

Основні завдання Установи:

організація на конкурсних засадах відбору інноваційних та інвестиційних проектів і програм для їх фінансової підтримки;

фінансування за рахунок власних та залучених коштів науково-технічних і маркетингових досліджень, конструкторсько-технологічних та інших проектних робіт, науково-технічного пошуку, а також інноваційних та інвестиційних проектів і програм, спрямованих на впровадження у виробництво прогресивних науково-технічних розробок і технологій, освоєння випуску нових видів продукції шляхом створення нових виробництв, передачі обладнання, устаткування в оренду (лізинг) або придбання частки корпоративних прав у статутному капіталі господарських організацій, які працюють за новітніми технологіями, надання відповідно до законодавства суб'єктам господарювання кредитів, їх інвестування, провадження спільної діяльності;

фінансування заходів щодо розвитку інноваційної інфраструктури;

фінансування інноваційних та інвестиційних проектів і програм за рахунок коштів державного бюджету відповідно до пріоритетів інноваційного та інвестиційного розвитку національної економіки;

залучення коштів, у тому числі іноземних, надання гарантій для фінансування науково-технічних і маркетингових досліджень, конструкторсько-технологічних та інших проектних робіт, науково-технічного пошуку, інноваційних та інвестиційних проектів і програм;

забезпечення повернення Установі інноваційних позик, наданих ліквідованими Державним інноваційним фондом та його регіональними відділеннями, державним підприємством «Українська інноваційна фінансово-лізингова компанія»;

розроблення та здійснення комплексу заходів передінвестиційного характеру;

супроводження інноваційних та інвестиційних проектів і програм, здійснення контролю за ефективною їх реалізацією і цільовим використанням суб'єктами інноваційної діяльності наданих Установою коштів;

налагодження співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, урядовими та неурядовими організаціями іноземних держав з питань залучення фінансових ресурсів в економіку України і реалізація спільних інноваційних та інвестиційних проектів і програм;

участь у розробленні та здійсненні комплексу заходів організаційного, фінансового, економічного і правового характеру з метою забезпечення розвитку підприємництва, підтримки малого та середнього бізнесу в науково-технічній та інноваційній діяльності¹.

Установа згідно з покладеними на неї завданнями:

кредитує і фінансує відповідно до законодавства науково-технічні і маркетингові дослідження, конструкторсько-технологічні та інші проектні роботи, науково-технічний пошук, а також інноваційні та інвестиційні проекти і програми;

набуває прав інтелектуальної власності та реалізує їх;

проводить обстеження і дослідження потенційних об'єктів інноваційної та інвестиційної привабливості, забезпечує інформаційне обслуговування учасників інноваційних та інвестиційних проектів і програм на договірній основі;

організовує відбір інноваційних та інвестиційних проектів і програм, здійснює пошук їх виконавців та інвесторів як в Україні, так і за її межами, зокрема на конкурсних засадах, і бере участь у реалізації зазначених проектів і програм;

організовує і проводить відповідно до законодавства експертизу, зокрема інноваційних та інвестиційних проектів;

¹ п. 8 Статуту Державної інноваційної фінансово-кредитної установи : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2000 № 979 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2020 № 1157). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-п#Text>.

бере участь у розробленні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів у сфері інноваційної діяльності та інвестицій;

забезпечує управління і супроводження інноваційних та інвестиційних проектів і програм;

готує висновки і пропозиції щодо доцільності залучення іноземних кредитів та інвестицій, зокрема під державні гарантії;

забезпечує пошук потенційних інвесторів і кредиторів для вітчизняних суб'єктів господарювання, надає послуги з підготовки комплексу технічної, економічної та іншої необхідної документації до інноваційних та інвестиційних проектів і програм;

реалізує спільні з іноземними інвесторами інноваційні та інвестиційні проекти і програми;

організовує і проводить виставки, семінари, конференції, виставки-продажі та аукціони;

надає маркетингові, посередницькі, юридичні та інші консультаційні послуги;

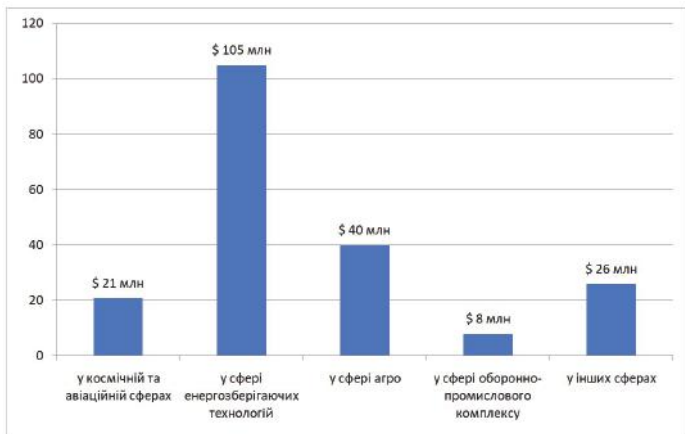
організовує навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовку спеціалістів у сфері інноваційної діяльності та інвестицій;

провадить рекламно-видавничу діяльність¹.

¹ п. 9 Статуту Державної інноваційної фінансово-кредитної установи : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2000 № 979 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2020 № 1157). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-п#Text>.

6. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Починаючи з 2000 року Уряд України, з використанням механізму Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, надав фінансову підтримку для реалізації інноваційних та інвестиційних проєктів на загальну суму 200 мільйонів доларів США, зокрема:

У 2003 році Державною інноваційною фінансово-кредитною установою засновано АТ «Український банк реконструкції та розвитку», з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 05.05.2003 № 655 «Деякі питання розвитку інноваційної інфраструктури в Україні та напрями діяльності Української державної інноваційної компанії у 2003 році».

У 2016 році Банк продано, в рамках приєднання України до державної програми КНР «Один пояс, один шлях», проголошеної у 2013 році та яка передбачає \$ 1 трлн китайських інвестицій в 60 країн світу.

У 2018–2019 році Міністерство економічного розвитку і торгівлі України через механізм ДІФКУ організувало Фонд державного стимулювання створення і використання винаходів (корисних моделей) з бюджетом 100 млн грн.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
2. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр#Text>.
3. Статут Державної інноваційної фінансово-кредитної установи : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2000 р. № 979 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2020 р. № 1157). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-п#Text>.
4. Порядок державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2003 р. № 1474. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1474-2003-п#Text>.
5. Порядок проведення державної експертизи інноваційних проектів : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 30 липня 2013 р. № 1052. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1351-13#Text>.
6. Примірний структура бізнес-плану інноваційного проекту : затверджено наказом Міністерства освіти і науки від 13 грудня 2013 р. № 1764. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1764729-13#Text>.
7. Методика проведення державної експертизи інноваційних проектів : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 21 лютого 2008 р. № 114. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0114290-08#Text>.
8. Державний реєстр інноваційних проектів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/innovacijni-proekti/derzhavnij-reyestr-innovacijnih-proektiv>.

Авторський склад:

Глібоко Сергій Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, директор НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України;

Шкураков Сергій Олександрович – в.о. Голови правління Державної інноваційної фінансово-кредитної установи;

Внукова Наталія Миколаївна – докторка економічних наук, професорка, провідна наукова співробітниця НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України;

Єфремова Катерина Вікторівна – кандидатка юридичних наук, старша наукова співробітниця, заступниця директора з наукової роботи НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України;

Дуравкін Павло Михайлович – кандидат юридичних наук, доцент, виконуючий обов'язки завідувача наукового сектору правової підтримки стартапів відділу правового забезпечення інноваційної діяльності НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України;

Корват Олена Валеріївна – кандидатка економічних наук, доцентка, провідна наукова співробітниця НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України.

**ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ:
ФІНАНСОВА І КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПІДТРИМКА
Керівництво для суб'єктів інноваційної діяльності**

за редакцією С. В. Глібка та С. О. Шкуракова

Комп'ютерне макетування А. Г. Якишиної

Формат 60×84 ¹/₁₆. Гарнітура Petersburg. Обл.-вид. арк. 0,9. Тираж 20 прим.

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку

НАПрН України

61002, Харків, вул. Чернишевська, 80

Тел.: (057) 700-06-64

E-mail: ndipzir@gmail.com

Сайт: ndipzir.org.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції – серія ДК № 4814 від 17.12.2014 р.